

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ DE PE LÂNGĂ PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

SUPLIMENT LA REVISTA "ADMINISTRAREA PUBLICĂ"

Anul jubiliar al Academiei – anul performanțelor și al noilor speranțe

Ziua de 17 septembrie a fost una festivă la Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, căci a fost inaugurat un nou an de studii. Această zi va rămâne pentru totdeauna în amintirea noilor masteranzi, care și-au văzut visele împlinite de a-și face studiile la această prestigioasă instituție de învățământ superior, Alma Mater a funcționarilor publici.

O bucurie fără margini, exprimată pe fețele pline de seninătate, gândurile temerare de viitor – toate redau cea mai reușită alegere a lor pentru dezvoltarea capacităților creatoare și a deveni specialiști de elită pentru făurirea și consolidarea unei societăți moderne, edificarea statului de drept, aplicând consecvent realizările științei administrației. În același context se înscriu și tradițiile, valorile naționale eterne, cultura națională, înveșnicite de nemuritoarea poezie a lui Alexe Mateevici, consacrată limbii noastre, de care încă o dată au fost pătrunși cei prezenți la intonarea Imnului de Stat al Republicii Moldova.

Actuala inaugurare este una deosebită, anul de studii 2012-2013 fiind anul, când Academia de Administrare Publică va marca jubileul de 20 de ani de la fondare. Este un an al bilanțurilor, al drumului parcurs și realizării ideilor fondatorului Academiei, regretatului savant Mihail Platon.

Aceste realizări sunt remarcabile, care vor încununa

firmamentul jubiliar al Academiei, îndeosebi cele din ultimii ani, când au avut loc schimbări serioase și, ca rezultat, s-a revenit la tradițiile continuității consolidate de primul rector al Academiei.

La aceste realizări s-a referit rectorul Academiei Dl Vasile Marina, doctor habilitat, profesor universitar, în alocuțiunea sa la deschiderea festi-

mai avansat. Au confirmat-o și foști colegi din străinătate." Și cea mai mare realizare, a ținut să accentueze dl rector, e că am realizat un vis, care mai înainte părea ceva fantastic. Performanța anului acesta este că am înmatriculat peste 1000 de masteranzi la secția de zi și cu frecvența redusă. Aceasta înseamnă un nou nivel calitativ al procesului de studii. Este

vității de inaugurare a anului de studii 2012-2013. Noul an de studii este un an deosebit, anul jubiliar al Academiei, a subliniat Domnia sa. „Realizările obținute sunt rezultatul unei munci asidue, creatoare a întregului corp profesoral-didactic. Am fost mult ajutați și de Ministerul Educației, de doi foști miniștri, Mihail Șleahțișchi și Leonid Bujor, pe care avem onoarea să-i avem astăzi alături de noi, în această zi de sărbătoare. Procesul de învățământ este cel mai important, a continuat Dumnealui. Și noi putem realiza studii de calitate, la nivel internațional, chiar

necesar ca D-voastră să conștientizați că toate obiectele sunt interesante și pe fiecare trebuie să-l studiați profund.

Acum ne-am trasat un alt obiectiv, de asemenea, destul de îndrăzneț – de a mări numărul de doctoranzi până la o sută, dar poate și mai mult. Este un obiectiv real. Fiindcă, paralel cu procesul de învățământ, trebuie să vă implicați activ în cercetare, în activitatea științifică. Și mulți dintre D-voastră peste doi ani puteți merge la doctorantură. Vă doresc tuturor optimism, mari succese și să deveniți funcționari publici de calificare înaltă”.

Luând cuvântul, dl Mihail Șleahțișchi, consilier al Președintelui Republicii Moldova, a dat citire Mesajului Președintelui Republicii Moldova, Nicolae Timofti.

„Cu prilejul inaugurării anului de studii 2012-2013, adresez administrației, întregului corp profesoral-didactic, cadrelor de cercetare, masteranzilor și doctoranzilor Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova cordiale felicitări și sincere urări de bine.

În cei aproape 20 de ani de activitate, Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova a devenit o instituție cu cea mai mare pondere în domeniul instruirii cadrelor pentru toate structurile administrative ale țării. Modernizarea și diversificarea metodelor de instruire, căutarea posibilităților de eficientizare a procesului educațional, în conformitate cu standardele europene, sunt practici aplicate sistematic în cadrul Academiei. Corpul profesoral al instituției, de înaltă calificare, cu vaste cunoștințe în domeniile managementului, administrației publice, dreptului și al relațiilor internaționale, constituie, indiscutabil, cheazășia succesului, forța care asigură predictibilitate și siguranță. Prin aportul consistent adus de către cadrele didactice, dar și de către structurile administrative, Academia a devenit un adevărat centru

(Continuare în pag. 3)

Intensificarea relațiilor Republica Moldova - Uniunea Europeană

Întrevedere Nicolae Timofti – Joseph Daul

Președintele Republicii Moldova, Nicolae Timofti, a avut o întrevedere cu președintele grupului Partidului Po-

pular European din Parlamentul European, Joseph Daul.

Președintele Timofti i-a mulțumit oficialului european pentru vizita sa, despre care a spus că întărește convingerea cetățenilor Republicii Moldova în necesitatea aprofundării relațiilor cu structurile europene.

Șeful statului l-a asigurat pe Joseph Daul că autoritățile de la Chișinău vor intensifica

raporturile cu Uniunea Europeană, în pofda încercărilor unor grupuri interesate de a le bloca, prin diverse acțiuni.

Oficialul european a declarat, la rândul său, că eforturile Republicii Moldova de a desfășura reforme sunt apreciate la Bruxelles și Strasbourg și a încurajat autoritățile moldovene să continue lupta cu corupția și transformările din justiție.

Joseph Daul l-a încredințat pe șeful statului că Parlamentul European și Uniunea Europeană vor lua atitudine de fiecare dată când va fi necesar pentru a preveni blocajele care pot interveni în procesele importante pentru Republica Moldova. Oficialul european s-a referit în context la procesul de integrare europeană și la cel de soluționare a conflictului transnistrean.

Cooperare parlamentară R.Moldova – Uniunea Europeană

La invitația Președintelui Parlamentului Republicii Moldova, Marian Lupu, țara noastră a fost vizitată de Președintele Grupului Alianței Progresiste a Socialiștilor și Democraților din Parlamentul

European, Hannes SWOBODA.

O componentă importantă a planificării strategice a UE, a menționat Marian Lupu, o constituie procesul de extindere. Extinderea frontierelor UE spre est reprezintă o posibilitate de largire a arealului de prosperitate și securitate pe continentul european. Șeful legislativului a relevat că Parteneriatul Estic reprezintă o dezvoltare pozitivă a Politicii Europene de Vecinătate. În legătură cu lansarea procesului de revizuire strategică a Politicii Europene

de Vecinătate, credem că eficiența acestei politici ar crește dacă UE s-ar sprijini mai mult, în relațiile sale cu partenerii estici, pe principiul „more for more” (mai mult, pentru mai mult).

În același context, Marian Lupu a specificat că țara noastră își dorește ca și dimensiunea parlamentară a Parteneriatului Estic – Adunarea Parlamentară EURONEST - să capete amploare și eficiență, ceea ce va contribui la o cooperare mai intensă în cadrul Parteneriatului Estic.

De asemenea, Marian Lupu a specificat că actuala guvernare de la Chișinău acordă o atenție deosebită negocierilor pe marginea Acordului de Asocierie cu UE, inclusiv procesului de creare a Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător, precum și dialogului RM-UE privind liberalizarea regimului de vize, care va extinde considerabil orizontul cooperării dintre RM și UE, constituind, astfel, o etapă importantă pentru integrarea europeană a Moldovei.

Comisar European în vizită la Chișinău

Aflată într-o vizită oficială în țara noastră, Kristalina Georgieva, Comisar European pentru Cooperare Internațională, Ajutor Umanitar și Gestionarea Crizelor, a avut o întrevedere cu Prim-ministrul Vlad Filat.

„Vreau să reiterez angajamentul nostru plin de continuare a implementării agendei de reforme, care au scopul de a apropia Republica Moldo-

va de Uniunea Europeană. Obiectivul nostru pentru perioada imediat următoare este finalizarea negocierilor privind Acordul de Asocierie, finalizarea negocierilor Acordului de liber schimb, precum și implementarea Planului de acțiuni privind liberalizarea regimului de vize. Noi ne propunem să îndeplinim acest obiectiv până la următorul Summit al Parteneriatului Estic, care va avea loc anul viitor”, a spus Vlad Filat.

Prim-ministrul a precizat că în luna mai a acestui an a fost semnat Aranjamentul administrativ RM - UE privind cooperarea în domeniul protecției civile, iar țara noastră a devenit cel de al 8-lea stat în lume care

a încheiat un acord bilateral la compartimentul respectiv cu Uniunea Europeană.

„Urmează ca, de comun acord, să implementăm măsurile necesare pentru ca acest Aranjament să fie funcțional și să ofere Republicii Moldova posibilitatea să aibă un răspuns prompt și eficient în caz de dezastre naturale sau provocate de om. Este o realizare importantă pentru țara noastră”, a spus Vlad Filat.

„Toate acțiunile care sunt întreprinse urmează să ajute Republica Moldova să-și realizeze obiectivul care și l-a propus până la următorul summit al Parteneriatului Estic. Acest obiectiv este finalizarea negocierilor asupra Acordului de

Asocierie, finalizarea negocierilor Acordului de liber schimb și, un lucru foarte important și foarte palpabil, care va aduce beneficii cetățenilor Republicii Moldova, implementarea Planului de acțiuni privind liberalizarea regimului de vize”, a spus Comisarul European.

Oficialul a mai precizat că la începutul anului în curs angajamentul financiar al Uniunii Europene față de Republica Moldova era de 94,2 milioane euro, iar acum acesta va fi suplinit cu încă 28 de milioane de euro.

Kristalina Georgieva a punctat și faptul că Uniunea Europeană va acorda ajutor și pentru depășirea consecințelor secetei din acest an.

Anul jubiliar al Academiei – anul performanțelor și al noilor speranțe

(Sfârșit. Început în pag. 1)

de reformare a mentalității, de analiză și implementare a experiențelor avansate, acumulate la noi și în străinătate.

Cu certitudine, vastele cunoștințe, care vor fi acumulate pe parcursul studiilor la Academie, vor fi de un real folos în activitatea cotidiană a funcționarilor publici, servindu-le drept imbold pentru noi realizări profesionale, atât de necesare într-o perioadă a transformărilor rapide și a provocărilor majore.

Stimați profesori, aflându-ne la început de an de studii, îmi exprim profundul sentiment de recunoștință pentru munca D-voastră nobilă și asiduă, pentru abnegația cu care Vă faceți meseria. Vă doresc multă sănătate, putere de muncă și noi realizări.

Dragi masteranzi și doctoranzi, domeniul administrației publice necesită un angajament plinar, devotament, consacrare și dăruire de sine. Cu luarea în considerare a acestui fapt, Vă doresc să aveți succese în procesul de studii, să dați dovadă de perseverență întru realizarea dezideratului propus și de încredere în forțele proprii, să mizați pe potențialul cu care sunteți înzestrați și pe experiența de viață de care dispuneți”.

Leonid Bujor, consilier al Primului-Ministru, a transmis un mesaj de salut în numele Primului-Ministru, dl Vlad Filat, cu prilejul începutului noului an de studii, dorindu-le masteranzilor mari succese în procesul de studii. De asemenea, vorbitorul a adresat sincere mulțumiri profesorilor, tuturor colaboratorilor Academiei pentru munca cu abnegație pentru pregătirea cadrelor de înaltă calificare pentru sistemul administrativ al țării, pentru APC

și APL. Schimbările ce au loc, reformele nu pot fi îndeplinite fără o armată bine pregătită de funcționari publici. Trebuie să privim ferm în viitor, a continuat L. Bujor, ușile Uniunii Europene sunt deschise pentru noi, dar noi trebuie să ne facem bine temele pentru aca-

sărbătoriți astăzi începerea anului de studii pe ritmuri de Wi-Fi.

(Alte detalii referitor la încheierea acestui Acord citiți în pagina 5).

Luând cuvântul în cadrul festivității, Tudor Deliu, deputat în Parlamentul Republicii

obiectivelor majore ale țării.

Adresându-se masteranzilor, le-au urut mult succes și să devină viitorii deputați, miniștri, alți funcționari de stat de toate nivelurile.

O trăsătură distinctivă a Academiei sunt dinastiile de funcționari publici, absolvenți ai acestei instituții, a menționat moderatorul Oleg Balan. Printre acestea se numără și dinastia Prohnițchi, la anul I fiind înmatriculată Maria Prohnițchi.

„Doi frați de-ai mei, Victor și Valeriu, au absolvit deja Academia, a spus dânsa, și sunt specialiști de înaltă calificare. Și eu am hotărât să le urmez exemplul, fiind convinsă că numai aici poți

însuși cele mai bune profesii. Aceasta o confirmă și galeria de portrete ale absolvenților Academiei, astăzi personalități de valoare în toate domeniile. Ne dorim și noi un asemenea viitor”.

Și primarul de Izbiște, Criuleni, Ion Plămădeală, a pledat pentru studii anume la Academia de Administrare Publică. Făcând cursuri de perfecționare, a înțeles că aici se fac studii de cea mai înaltă calitate și, pentru a-și perfecționa abilitățile și capacitățile manageriale, a hotărât să facă studiile de masterat la Academie.

În final, cei prezenți au fost captivați de prezentarea Academiei, realizată de dl Oleg Balan, vicerector, doctor habilitat, profesor universitar, care în scurt timp a reușit să atingă sufletul celor ce activează în Academie de la începuturi, să provoace masteranzii la ideea de a cunoaște cât mai mult despre instituție și să-i îndemne pe toți la realizări cât mai frumoase în anul jubiliar al Academiei de Administrare Publică.

să. Și le vom face bine având cadre pregătite la Academia de Administrare Publică.

Acești doi ani de studii la cea mai prestigioasă instituție de învățământ superior, a mai accentuat vorbitorul, trebuie să fie pentru voi ani de asaltare a științei administrației, ca, absolvind Academia, să vă încadrați plinar în dezvoltarea și propășirea țării noastre pe calea sa de integrare europeană.

În continuare, a vorbit dna Aurelia Salicov, șefa aparatului Directorului General al Companiei StarNet.

Dumneaei a adresat în numele companiei calde cuvinte de felicitare și a transmis urări și mari succese în anul de studii care urmează. Este un început de an, a spus Dumneaei, care vine nu doar cu provocări în domeniul educațional-științific, dar și cu o noutate tehnologică de mare utilitate pentru fiecare dintre D-voastră. În baza Acordului, semnat recent cu Academia, întregul perimetru al Academiei a fost conectat la Wi-Fi gratuit.

Vă invităm deci pe toți să

Moldova, autorul textului Imnului Academiei de Administrare Publică, și-a amintit de anul 1993, anul fondării Academiei, el făcând parte din prima promoție a instituției. A fost strict necesară înființarea Academiei, după cum a motivat liric însuși autorul Imnului: „Ca un lăstar plantat în primăvară/ În clipe oportune te-ai născut/ Când necesare sunt schimbări în țară/ Că doar prezentul nu mai e trecut”. Schimbările radicale social-politice și economice, crearea statului de drept necesitau cadre bine pregătite pentru administrația publică. 20 de ani - e mult sau puțin, se întreba retoric dl Deliu. Or, performanța unei instituții se evaluează nu în timp, ci prin discipolii săi. Acești aproape 20 de ani de activitate au confirmat potențialul științific și instructiv-educational al Academiei de Administrare Publică, absolvenții căreia sunt încadrați în toate structurile superioare ale statului: Președinție, Parlament Guvern, în administrațiile publice centrale și locale, contribuind la realizarea

A fost semnat Acordul de Parteneriat Academia de Administrare Publică – Compania „StarNet”

Pe 12 septembrie 2012, la Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova a fost semnat Acordul de parteneriat cu

- de a dezvolta o rețea modernă de acces la Internet;
- de a oferi audiențelor Academiei servicii inovatoare;
- facilitarea accesului la tehnologii moderne;

calitate pentru a crea condiții mai avantajoase de studii de masterat și de perfecționare.

Această inițiativă socială a companiei - oferirea serviciului de Wi-Fi gratuit - este deja o carte de vizită pentru StarNet. Toată lumea știe de acest proiect, apreciază implicarea socială pe care o are StarNet-ul în comunicare, în special în sectorul didactic, educațional, academic și așteaptă cu nerăbdare noutățile pe care le aducem.

În prezent, StarNet are acoperire în 14 orașe din Moldova, în care a trasat cea mai modernă rețea de Internet și oferă servicii de cea mai înaltă calitate. Până acum au fost inaugurate zone Wi-Fi în 8 orașe din Moldova și această activi-

și îmbunătățirea cunoștințelor de utilizare a noilor tehnologii informaționale. Compania are planuri mari de dezvoltare, sarcina prioritară fiind prestarea întotdeauna a serviciilor de calitate la prețuri accesibile.

Suntem siguri, au menționat reprezentanții companiei, că accesul la Internetul gratuit prin tehnologia Wi-Fi este nu doar o deschidere către comunicarea liberă, către vasta lume a cunoștințelor de pe net, dar creează și adevărate puncte de atracție pentru toți cei care învață la Academia de Administrare Publică. Pentru că aici fiecare va putea să se relaxeze și să comunice pe net, accesând site-urile preferate, aici toți își pot pregăti temele, pot

furnizorul de comunicații electronice Societatea Comercială „StarNet” SRL. Din partea Academiei Acordul a fost semnat de rectorul instituției, dl Vasile Marina, iar din partea companiei „StarNet” - de directorul juridic, dl Alexandru Grecu.

Prin stabilirea acestor relații de cooperare în baza Legii nr.1420 din 31 octombrie 2010 „Cu privire la filantropie și sponsorizare” și a legislației fiscale în vigoare partenerii au declarat lansarea în parcul adiacent Academiei de Administrare Publică și a căminului acesteia a zonelor de acces gratuit la Internet.

Scopurile Proiectului sunt:

- accesul gratuit la Internet în zona parcului și a căminului Academiei.

Partenerii au convenit că de pe urma realizării acestui proiect vor avea de câștigat atât Academia de Administrare Publică, îndeosebi masteranzii și doctoranzii, cât și Compania StarNet, care își lărgeste posibilitățile de promovare a serviciilor sale. Oaspeții au mai subliniat, de asemenea, că este o onoare de a stabili relații de parteneriat cu Academia de Administrare Publică, unde își fac studiile și reprezentanții de-ai lor și au dat asigurări că vor oferi servicii de cea mai bună

tate continuă. Este o prioritate pentru StarNet să continue și pe viitor să susțină comunicarea liberă cu cei dragi prin Internet, deschiderea către nou

lucra, pot ține corespondența, pot găsi informații utile studiilor etc.

Cor FP

e-Cazier - un nou serviciu electronic pentru cetățeni

Din septembrie curent, cetățenii Republicii Moldova pot aplica online pentru cazierul judiciar. Ministerul Afacerilor Interne, cu suportul Centrului de Guvernare Electronică, a lansat serviciul public electronic e-Cazier. Astfel, autoritățile simplifică procedura de obținere a cazierului judiciar.

Pentru a solicita cazierul în format electronic, cetățenii vor

avea nevoie doar de un calculator, conectat la Internet. Cererea va putea fi înregistrată de oriunde și oricând, 24 din 24 de ore. Prezența fizică la ghișeu a persoanelor va fi necesară doar pentru a ridica certificatul. Pe viitor, cazierul judiciar va putea fi recepționat direct la domiciliu.

Pașii pentru a accesa serviciul e-Cazier sunt simpli. Solicitanții vor accesa **portalul**

www.servicii.gov.md, secțiunea e-Cazier, unde vor introduce IDNP-ul. În cazul în care ei nu dețin un IDNP, pot completa cererea cu datele personale din orice document care le atestă identitatea. Vor confirma apoi datele și vor printa recipisa cererii înregistrate. Cu ea vor putea achita taxa la bancă sau la terminalele de plată, în decurs de șapte zile. Cazierul judiciar

va fi ridicat la data indicată în recipisă, la Direcția Informații și Evidențe Operative a MAI sau la comisaratele de poliție.

Cei, care au nevoie de cazier judiciar și nu au acces la Internet, vor putea merge la bancă pentru a solicita completarea cererii de obținere a cazierului prin serviciul e-Cazier. e-Cazierul este accesibil, de asemenea, prin terminalele de plată.

Oaspeți germani în vizită la Academie

Pe 18 septembrie curent, la Academia de Administrare Publică de pe lă-

Republica Moldova, cu calea parcursă de Academie timp de 20 de ani de la fondare,

rente, Institutul pentru Educație Civică, Departamentul pentru Relații Internaționale și Institutul pentru Cooperare Internațională. Fundația se angajează în întreaga lume pentru o bună guvernare, democrație și pace, pentru un stat de drept și o dezvoltare durabilă. În prezent Fundația desfășoară mai bine de 90 de proiecte în peste 50 de țări ale lumii.

În Republica Moldova, Fundația Hanns Seidel are drept obiective dezvoltarea administrativă și instituțională, promovarea structurilor

parea activă la viața socială, susținerea reformei constituționale.

Interlocutorii au făcut, de asemenea, un schimb util de opinii privind diversele aspecte ale administrației publice în Germania și Republica Moldova, convenind asupra participării mai active a instituțiilor pe care le reprezintă la procesele de eficientizare a administrației publice, precum și la studierea aprofundată și aplicarea bunelor practici de guvernare din propriile țări, precum și din țările din vecinătatea

gă Președintele Republicii Moldova, s-a aflat în vizită un grup de reprezentanți ai Fundației Hanns Seidel cu sediul la Munchen (Germania), din componența căruia au făcut parte dnii Christian HEGEMER, director al Institutului Relații Internaționale din cadrul Fundației, dr. Klaus FIESINGER, Șef al Secției colaborare cu țările din Europa Centrală, de Est și Sud-Est, Caucaz și Asia Centrală, Klaus SOLLFRANK, Șef al Reprezentanței Fundației Hanns Seidel în România și Republica Moldova.

Oaspeții germani au avut o întrevedere cu dl Vasile MARINA, rector al Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, doctor habilitat, profesor universitar, precum și cu dl Oleg BALAN, vice-rector al Academiei, doctor habilitat, profesor universitar interimar.

Gazdele i-au familiarizat pe compatrioții doamnei Angela Merkel, Cancelar Federal al Germaniei, care s-a aflat recent într-o vizită oficială în

cu activitatea organizatorică, didactică și de cercetare științifică, cu formele, metodele și procedeele interactive de instruire și dezvoltare profesională a funcționarilor publici și aleșilor locali din Republica Moldova.

Reprezentanții Fundației Hanns Seidel, la motivul activității căreia este „În serviciul democrației, al păcii și al dezvoltării”, au menționat că Fundația își realizează obiectivele prevăzute de Statut prin intermediul unor astfel de

democratice în administrația publică locală, formarea unor

apropiată.

În încheierea întrevederii, oaspeții germani au reconfirmat invitația adresată rectorului Academiei de Administrare Publică de a vizita Germania și, în special, Bavaria, pentru a se familiariza din primele surse cu activitatea organelor administrației publice centrale și locale, precum și cu cea de instruire și perfecționare a funcționarilor publici. Invitația a fost acceptată, ea urmând să se desfășoare pe parcursul lunii noiembrie curent.

instituții, cum ar fi Academia pentru politică și afaceri cu-

funcționari calificați, încurajarea societății civile în partici-

Mihai MANEA

Strategia Națională de Descentralizare

Principii și domenii de acțiune

După aproape doi ani de dezbateri și consultări publice, la 5 aprilie 2012, Strategia Națională de Descentralizare a fost adoptată de Parlamentul Republicii Moldova. Proiectul Strategiei și Planul de Acțiuni pe anii 2012-2015 au fost elaborate și aprobate inițial de Guvern.

ză și reformă a unui stat, prin care se urmărește distribuirea optimă a responsabilităților și resurselor între administrația publică centrală și cea locală. Deciziile sunt luate de nivelul de autoritate cel mai apropiat de cetățean (subsidiaritate), astfel încât diversitatea și ca-

permanentă pentru a dirija și supraveghea procesul de descentralizare. Comisia Paritară pentru descentralizare (CP) este compusă, în mod egal, din reprezentanți ai administrației publice centrale și locale. CP funcționează prin intermediul grupurilor de lucru speciale. Grupurile de lucru au misiunea de a identifica problemele și a propune CP spre examinare soluții și strategii de reformă pentru implementare. De asemenea, vor fi elaborate strategii sectoriale, iar ministerele de resort vor avea sarcina de a le facilita. Procesul este participativ, iar strategia va fi aprobată după dezbateri publice.

responsabilitățile transferate.

De importanță primordială sunt principiile subsidiarității, eficienței și echității, prin care se asigură un echilibru armonios dintre aria geografică de furnizare a serviciului, economiile de scară și capacitatea instituțională și managerială pentru exercitarea funcțiilor alocate. De asemenea, trebuie de avut în vedere transparența și predictibilitatea sistemului financiar.

Viziune

Scopul general al Strategiei de descentralizare este de a crea o administrație publică locală democratică și autonomă, care să asigure în mod echitabil, inclusiv din perspectiva respectării drepturilor persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, prestarea serviciilor publice de calitate și managementul eficient al competențelor locale.

Principii

Ca bază pentru elaborarea și implementarea strategiei a fost stabilit un set de principii, printre care: drepturile omului și egalitatea de gen, responsabilizare, participare, transpa-

La etapa de conceptualizare a documentului au contribuit cu asistență metodologică specializată reprezentanții societății civile și partenerii de dezvoltare: Consiliului European, Programul Comun de Dezvoltare Locală Integrată din cadrul PNUD, Entitatea Națiunilor Unite pentru Egalitatea de Gen și Abilitarea Femeilor, cu susținerea financiară a Guvernului Suediei.

Astfel, a fost creat cadrul legal și instituțional pentru una dintre cele mai importante reforme în Republica Moldova. Scopul de bază al acestei reforme este asigurarea unei administrații publice locale care să funcționeze democratic și autonom, să aibă capacitatea și resursele necesare pentru a furniza servicii publice conform necesităților și cerințelor beneficiarilor, inclusiv din perspectiva drepturilor grupurilor vulnerabile, în condiții de eficiență, eficacitate, echitate și disciplină financiară.

litatea serviciilor oferite să corespundă cerințelor și nevoilor beneficiarilor, în condiții de eficiență economică. Descentralizarea nu este un scop în sine.

Descentralizarea - o prioritate a Programului de activitate a Guvernului

Reforma administrației publice locale (descentralizarea) este parte integrantă a reformei APC. Având ca scop primordial Integrarea în UE, Republica Moldova trebuie să reformeze administrația publică locală și centrală. Reforma administrației publice locale este impusă și ghidată prin aderarea Moldovei la Consiliul European și este inclusă în Strategia Națională de Dezvoltare și Programul actual de activitate a Guvernului Republicii Moldova.

rență, nondiscriminare. Pentru o alocare corectă a responsabilităților/competențelor au fost identificate principii ce se referă la alocarea prioritară a responsabilităților și transferul ulterior ale resurselor financiare, veniturilor, proprietății municipale, competențelor pentru investiții capitale, toate în corelare și proporțional cu

Aceste administrații publice locale democratice și autonome vor avea capacitatea și resursele necesare pentru a furniza servicii publice conform necesităților și cerințelor beneficiarilor, în condiții de eficiență, eficacitate, echitate - inclusiv din perspectiva drep-

(Continuare în pag. 7)

Ce este

Descentralizarea?

Descentralizarea este un proces continuu de autoanali-

Cadrul și procesul instituțional

Guvernul Republicii Moldova a instituit o comisie

Strategia Națională de Descentralizare

(Continuare. Început în pag. 6)

turilor persoanelor din grupurile vulnerabile – și disciplină financiară.

Domenii de acțiune

Au fost determinate șapte domenii de acțiune și identificate problemele specifice și obiectivele rezultate. Un set de acțiuni prioritare a fost conceput și îmbinat într-un plan de acțiune cuprinzător.

1. Transferul responsabilităților

Probleme. Delimitarea responsabilităților între autoritățile administrației publice de diferite niveluri este incertă și neclară. Transferul responsabilităților către autoritățile administrației publice locale s-a efectuat fără asigurarea mijloacelor financiare. Autoritățile publice centrale intervin în mod nejustificat în competențele de nivel raional și local, iar autoritățile publice raionale intervin în funcțiile locale. Grupurile vulnerabile întâmpină greutăți în accesarea serviciilor publice locale.

Obiective specifice. Procesul de reformă va crea un sistem de transfer al competențelor între autoritățile publice centrale și cele locale caracterizat prin claritate, funcționalitate și stabilitate. Acesta va corela responsabilitățile cu resursele financiare disponibile și cu capacitățile administrative ale APL. Ca rezultat, serviciile publice vor fi furnizate într-un mod eficient și eficace, cu acces îmbunătățit, echitabil și conform nevoilor și cerințelor beneficiarilor, inclusiv ale grupurilor vulnerabile, asigurând un nivel minim de calitate a serviciilor prestate.

Principalele activități și priorități. Procesul va începe prin crearea unui nomenclator de competențe și responsabilități ale autorităților publice locale. Apoi, va fi evaluat necesarul de resurse financiare pentru a executa competențele. Un sistem

clar de alocare a responsabilităților va fi elaborat și adoptat de către Guvern și va fi propusă o nouă alocare de responsabilități între nivelurile autorităților publice. Un pas important va fi elaborarea strategiilor sectoriale pentru servicii complexe în cazul în care toate nivelurile autorităților publice trebuie să fie implicate (educație, servicii sociale etc.). De importanță majoră este consolidarea capacității instituționale și profesionale a Cămarilor de Stat în domeniul descentralizării pen-

tru a conduce, implementa și monitoriza reforma.

2. Descentralizarea financiară

Probleme. Autoritățile administrației publice locale dispun de autonomie fiscală limitată și potențial fiscal limitat. Bugetele autorităților administrației publice de nivel inferior depind de cele de nivel imediat superior (matryoshka). Sistemul de transferuri este ineficient, imprevizibil, lipsit de transparență și oferă puține stimulente pentru responsabilitatea fiscală.

Obiective specifice. Sistemul actual de finanțe publice locale va fi perfecționat, astfel încât să se asigure autonomia financiară și bugetară a autorităților publice locale, maximalizarea eficienței și asigurarea echității în alocarea resurselor, cu menținerea disciplinei financiare.

Principalele activități și pri-

orități. Procesul va începe prin revizuirea sistemului existent de taxe și impozite cu scopul de a corela alocarea funcțiilor cu veniturile și a spori veniturile locale proprii. În același timp, sistemul de transferuri va fi revizuit pentru a deveni transparent și previzibil, stimulând creșterea veniturilor locale și permițând autorităților publice să furnizeze servicii publice de calitate. Este prevăzut un sistem de echilibrare echitabil. Pe măsură ce va fi obținută autonomia bugetară, va fi introdus

meniu public și cel privat. Va fi efectuată o inventariere a proprietății publice și a bunurilor proprietate publică și înregistrarea acestor bunuri. Un set de cursuri de instruire va fi elaborat și desfășurat pentru a perfecționa cunoștințele și abilitățile autorităților publice locale de a administra eficient patrimoniul public.

4. Dezvoltarea economică, planificarea urbană și teritorială

Probleme. Bazele de date naționale, planurile urbanistice generale, precum și strategiile de dezvoltare locală sunt incomplete, neactualizate și nedelimitate. Datele dezagregate conform tuturor categoriilor de populație lipsesc. Capacitățile instituționale și resursele autorităților publice locale sunt insuficiente.

Obiective specifice. Crearea și implementarea mecanismelor de asigurare a unei dezvoltări locale durabile. Managementul serviciilor publice locale va fi îmbunătățit pentru a sprijini programele integrate de investiții capitale și a ameliora condițiile dezvoltării locale.

Principalele activități și priorități. Activitățile cuprind trei domenii: perfecționarea cadrului legal pentru a stimula dezvoltarea economică locală; dezvoltarea capacităților instituționale ale autorităților publice locale de a atrage resurse financiare pentru implementarea planurilor urbanistice și a strategiilor; elaborarea sau actualizarea planurilor urbanistice și a strategiilor de dezvoltare locală sau regională.

5. Capacitatea administrativă

Probleme. Sistemul administrativ-teritorial este fragmentat în mod excesiv. Autoritățile administrației publice locale nu au capacitate fiscală și instituțională pentru a asigura servicii publice și a obține economii de scară. Majoritatea

un sistem pentru perfecționarea gestiunii financiare.

3. Descentralizarea patrimonială

Probleme. Identificarea și delimitarea proprietății pe niveluri ale autorităților administrației publice, precum și apartenența bunurilor la domeniul public sau privat, sunt neclare și nedeterminate. Gestionarea patrimoniului este ineficientă.

Obiective specifice. Finalizarea procesului de identificare și delimitare a proprietății UAT și de stat, precum și identificarea bunurilor din domeniul public și privat al acestora. Implementarea cadrului legal și normativ care va facilita gestionarea responsabilă, independentă, efektivă și eficientă a patrimoniului.

Principalele activități și priorități. Vor fi elaborate proiecte de legi pentru a reglementa delimitarea proprietății de stat și a UAT și a bunurilor din do-

(Continuare în pag. 8)

Strategia Națională de Descentralizare

(Sfârșit. Început în pag. 6, 7)

APL au doar o funcție mai mult de reprezentare decât de furnizare a serviciilor.

Obiective specifice. Structura administrativ-teritorială va fi compusă din UAT cu capacitate

Obiective specifice. Dezvoltarea unui sistem instituțional și juridic de management al resurselor umane la nivel local, care să asigure puterea deplină a autorităților alese asupra executivului lor. Sistemul trebuie să asigure în mod efectiv re-

interven în mod excesiv în treburile administrației publice locale. Participarea populației în treburile locale (procesul decizional local) este relativ pasivă. Normele etice (de ex., conflictul de interese) sunt slab implementate.

Obiective specifice. Crearea unui sistem instituțional și juridic care va asigura autonomia funcțională deplină a autorităților publice locale și care va oferi instrumente eficiente de responsabilizare a APL, de participare a populației în procesele de luare a deciziilor, de reducere a corupției și de garantare a echității și nondiscriminării.

Principalele activități și priorități. Îmbunătățirea sistemului electoral pentru a asigura o reprezentare mai largă, precum și a spori responsabilizarea și competența aleșilor locali. O atenție specială este acordată îmbunătățirii reprezentării femeilor și grupurilor vulnerabile în organele locale alese.

Etape de implementare

Implementarea Strategiei este divizată în două etape

– etapă imediată, până la sfârșitul anului 2012, și un termen mediu (2012 - 2016).

Rolul PCDLI în procesul de descentralizare

PNUD și Agenția ONU pentru Femei, cu suportul financiar al Guvernului Suediei, au fost implicate în procesul de dezvoltare a administrației publice locale din Moldova pe parcursul a mai multor ani. Programul Comun de Dezvoltare Locală Integrată (PCDLI) ajută Guvernul în procesul de descentralizare prin susținerea activității Comisiei Paritare pentru descentralizare, a grupurilor sale de lucru și a altor participanți din sectorul guvernamental și neguvernamental. PCDLI oferă studii și asistență tehnică. În plus, PCDLI colaborează cu autoritățile publice locale pentru a oferi sprijin pentru strategiile de dezvoltare locală și implementarea acestora și susține abilitarea comunităților pentru o dezvoltare locală bazată pe principiile participării și incluziunii sociale. Această experiență furnizează exemple practice pentru întregul proces de reformă.

administrativă corespunzătoare asigurând autonomia locală, furnizarea eficientă a serviciilor publice cu respectarea cerințelor și necesităților beneficiarilor. Autoritățile administrației publice locale alese ce vor conduce aceste UAT vor funcționa în mod democratic și autonom.

Principalele activități și priorități. Această reformă va fi precedată de un studiu privind organizarea administrativ-teritorială care va identifica modele alternative de organizare teritorială (normative sau cu stimularea cooperării intermunicipale). Politicile propuse vor fi prezentate pentru consultări publice cu implicarea reprezentanților autorităților publice locale. Un plan de punere în aplicare al alternativei selectate va fi elaborat și implementat.

6. Capacitatea instituțională

Probleme. Autoritățile publice locale sunt incapabile să-și exercite funcțiile deoarece își administrează defectuos resursele umane, iar autoritățile administrației publice centrale le impun restricții (limitări).

crutarea transparentă, eficace și nediscriminatorie a funcționarilor, motivarea și stabilitatea în funcție, precum și reducerea influenței politice, care să contribuie la îmbunătățirea competențelor profesionale și a cunoștințelor angajaților APL.

Principalele activități și priorități. În primul rând, activitățile au în vedere sporirea autonomiei locale în ceea ce privește structura instituțională și politica de personal (dezvoltarea cadrului legal și normativ), precum și îmbunătățirea managementului resurselor umane, inclusiv prin mecanisme afirmative speciale pentru femei și grupuri vulnerabile. În al doilea rând, este vizat sistemul educațional și de formare profesională, prin elaborarea programelor de învățământ în domeniile selectate (planificare strategică participativă, managementul financiar al APL, gestionarea serviciilor publice locale etc.).

7. Democrație, etică, drepturile omului și egalitatea de gen

Probleme. Autoritățile administrației publice centrale

Pentru mai multă informație despre reforma descentralizării contactați Programul Comun de Dezvoltare Locală Integrată, PNUD - Moldova, str. Nicolae Iorga nr. 21, et. 3, Chișinău. Coordonator - Mihai Roșcovan. Telefon: (+373 22) 820 841, Email: mihail.roscovan@undp.md

De asemenea on-line puteți accesa site-urile: www.descentralizare.gov.md ; www.undp.md

Cu microbuzul la școală

Este pentru prima dată când copiii din satul Ciuciuleni, raionul Hâncești n-au fost nevoiți să parcurgă peste 5 km pe jos pentru a ajunge la școală. Elevii din clasele primare au fost aduși astăzi la liceul din localitate cu un microbuz comunitar procurat la inițiativa comunității de autoritățile publice locale cu sprijinul Programului Comun de Dezvoltare Locală Integrată (PCDLI). Așa a început noul an școlar și în alte patru comunități din republică care au beneficiat de asistența Programului pentru procurarea transportului comunitar și asigurarea accesului populației la servicii educaționale și de sănătate mai bune.

Gheorghe Grigoraș, primarul satului Ciuciuleni, spune că oamenii din sat își doreau un microbuz comunitar de vreo doi ani. „Satul se întinde pe o lungime de vreo 10 km și, din

cauza distanței mari necesare de parcurs, peste 100 de copii nu frecventau grădinița, alte 200 de persoane cu dizabilități, precum și pensionarii din

sat se deplasau cu dificultate la instituțiile publice, iar elevii care locuiau la periferia satului pierdeau zilnic câte o oră ca să ajungă la lecții. Acum vom elabora un grafic de circulație a

microbuzului pentru ca copiii, elevii și persoanele social-vulnerabile să se poată deplasa în orice perioadă a anului și în orice condiții climatice la in-

situțiile publice necesare. Fără sprijinul Programului Comun de Dezvoltare Locală Integrată n-am fi reușit să realizăm acest vis”, a mai spus primarul de Ciuciuleni. Astfel, pentru pro-

curarea microbuzului, localitatea Ciuciuleni a beneficiat din partea PCDLI de un grant în valoare de 150 mii de lei, la care autoritățile publice locale au contribuit cu alte 60 mii de lei.

Programul Comun de Dezvoltare Locală Integrată este implementat de Guvernul Republicii Moldova cu asistența Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), Entității Națiunilor Unite pentru Egalitatea de Gen și Abilitarea Femeilor (UN Women) și cu sprijinul financiar al Guvernului Suediei. Programul urmărește scopul de a asigura grupurilor vulnerabile beneficii egale de pe urma descentralizării și dezvoltării locale. PCDLI activează în 60 de sate și 10 orașe din 10 raioane-pilot din republică, selectate după criteriul vulnerabilității în baza indicatorilor de deprivare a ariilor mici.

Copiii la grădiniță, iar mamele la serviciu

Treizeci și trei de copii din familii vulnerabile din satul Ciorești, raionul Nisporeni, au obținut acces la educația preșcolară și alți 64 de copii din comuna Hincăuți, raionul Edineț, se bucură de condiții mai bune în grădiniță grație unor proiecte realizate la inițiativa comunităților cu sprijinul Programului Comun de Dezvoltare Locală Integrată (PCDLI).

De exemplu, în satul Ciorești, capacitatea grădiniței se limita până acum doar la 105 locuri, lăsând 33 de copii, în special pe cei din familii vulnerabile, în afara procesului educațional. Această situație a avut, de asemenea, un impact negativ asupra mamelor care erau nevoite să stea acasă pentru îngrijirea copiilor, fără nici o speranță de a găsi un loc de muncă. Acum, datorită renovării și extinderii semnificative, grădinița poate găzdui toți cei 138 de copii de vârstă preșcolară din sat.

Schimbarea a venit odată cu mobilizarea comunității în vederea ajutorării grupurilor vulnerabile, proces susținut în Ciorești de Programul Comun de Dezvoltare Locală Integrată (PCDLI). Lipsa de acces la educația preșcolară a copiilor cu dizabilități, a celor care provin din familii numeroase, monoparentale ori sărace a fost identificată ca fiind una dintre principalele preocupări în ce privește respectarea drepturilor omului în localitate. Confirmarea problemei de către autoritățile publice locale și comunitatea a fost primul pas în mobilizarea comunității. În continuare, PCDLI a ajutat localitatea să formeze un grup de inițiativă format din părinți și educatori ai grădiniței, pentru ca aceștia să pledeze pentru abordarea problemei și includerea ei în Strategia locală de dezvoltare socio-economică a satului Ciorești ca fiind una dintre prioritățile de

dezvoltare a comunității.

Odată cu realizarea proiectului, cei treizeci și trei de copii din familii vulnerabile, inclusiv 8 copii cu dizabilități mintale și fizice, 19 copii care provin din familii numeroase și alți 6 - din familii monoparentale, au obținut acces la educația preșcolară, fiind, astfel, în măsură să-și exercite dreptul la educație.

Deși extinderea grădiniței a fost realizată cu aproximativ o lună în urmă, 10 din cele 33 de mame care erau nevoite să stea acasă pentru îngrijirea copiilor lor, au reușit să-și găsească câte un loc de muncă în sat sau în orașul Nisporeni. „Aceasta este o realizare promițătoare în plan economic pentru femeile din localitățile rurale, care, în lipsa unei infrastructuri adecvate, erau nevoite să stea acasă cu copiii și să depindă financiar de soții lor”, a spus Emilia Bologa, președintele organizației femeilor comunității „Cioreș-

teanca”, partenerul PCDLI din Ciorești.

Un proiect asemănător a fost implementat și în comuna Hincăuți, raionul Edineț. La inițiativa comunității, cu sprijinul PCDLI, grădinița din localitate a fost reparată, extinsă și dotată cu un sistem modern de încălzire. Acest lucru a făcut posibil ca grădinița să poată găzdui cu 20 de copii mai mult și să ofere condiții mai bune de trai pentru toți cei 64 de copii care o frecventează. Totodată, datorită implementării proiectului, 5 mame din Hincăuți s-au putut încadra în câmpul muncii. „Avem cadre didactice foarte bune în grădiniță. Cu toate acestea, pe lângă căldura sufletească a educatorilor, copiii noștri au nevoie pentru a-și dezvolta potențialul și de o încălzire caldă. Suntem foarte recunoscători pentru spațiul cald și sigur oferit copiilor noștri și viitorului lor”, a declarat Elena Tcaciuc din Hincăuți.

Un laser super-rapid a produs o energie record

Nu a trecut nicio lună de când cercetătorii National Ignition Facility (NIF) din cadrul Laboratorului Național Lawrence Livermore anunțau producerea unui fascicul laser cu puterea de 500 trilioane de watti, că Acceleratorul Laser de la Berkeley Lab (BELLA) a reușit să „încropească” un petawatt de energie dobrotor al oricărui record, adică un cvadrilion de watti într-un puls de numai 40 femtosecunde (40×10^{-15} s), cu o rată de 1 puls/sec.

Pentru a înțelege proporțiile realizării, un petawatt înseamnă mai mult decât cumulum producției tuturor centralelor electrice din lume în orice moment, iar o femtosecundă înseamnă a cvadriliarda parte dintr-o secundă.

Angrenajul BELLA este rezultatul mai multor ani de cercetare aplecată asupra accelerării

de plasmă lasercoordonată de programul Lasers and Optical Accelerator Systems Integrated Studies (LOASIS) din cadrul Laboratorului Național Lawrence Berkeley al Departamentului de Energie din SUA.

În timp ce acceleratoarele convenționale folosesc câmpuri electrice modulate pentru a accelera particulele încărcate, așa cum sunt protonii și electronii, acceleratorul cu plasmă laser generează unde de densitate electronică ce se mișcă printr-o plasmă. Viteza extremă este atinsă atunci când undele captează câțiva electroni liberi ai plasmelor și îi accelerează până la niveluri de energie foarte înalte concentrate pe distanțe foarte mici.

Acceleratoarele compacte pot deschide noi posibilități pentru medici, pentru universități și pentru industrie, putând fi întrebuințate ca instrumente pentru tratamente avansate și tehnici de cercetare, în afara faptului că pavează drumul către următoarea generație de acceleratoare de particule pentru studierea fizicii energiilor înalte.

Baterie litiu-ion se reîncarcă prin energie cinetică

Inginerii de la Institutul Tehnologic Georgia, din SUA, au dezvoltat un nou tip de baterie litiu-ion pentru care au modificat câțiva parametri chimici-cheie ce permit reîncărcarea acumulatorului prin simpla apăsare sau flexare a obiectului.

Înlocuind stratul intermediar de plastic pe care se află electrolitul bateriei (o pastă gelatinoasă care stochează chimic electricitate) cu un strat de nanotuburi piezoelectrice (partea care transformă mișcarea în energie), echipa de cercetare a creat o baterie hi-

bridă ce convertește mișcarea atât în energie electrică, cât și chimică.

În mod normal, dispozitivele piezoelectrice transformă mișcarea în electricitate care este apoi transformată în energie chimică prin circuitul de încărcare dintr-o baterie litiu-ion standard. Prin crearea unei baterii hibride care își poate influența direct fluxul de ioni, oamenii de știință pot sari complet peste circuitul de încărcare, creând mijloace mult mai eficiente de captare a energiei mecanice.

Până în 2014, autovehiculele Europei vor avea sistem de frânare autonomă

Comisia Europeană plănuiește să introducă norma sistemelor de Frânare de Urgență Autonomă (AEBs) pentru toate vehiculele noi produse de companiile bătrânului continent începând cu 2014.

Astfel de sisteme întrebunțează o combinație de tehnologii radar, sonar și/sau recunoaștere video pentru a măsura distanțele dintre vehicule, a-i avertiza pe șoferi dacă se apropie prea mult și pentru a declanșa frânarea în caz că utilizatorul uman nu acționează nicicum în situațiile de urgență.

Cercetările coordonate de Comisie au ajuns la concluzia că sistemele de acest fel ar putea reduce accidentele în tra-

fic cu 27%, salvând circa 8.000 de vieți în fiecare an. Michiel van Ratingen, secretarul general al New Car Assessment Programme (Euro NCAP) susține

că nu se încearcă forțarea imediată a producătorilor în sensul implementării sistemului AEB, dar face limpede faptul că cel mai bun mod de a asigura o evaluare pentru siguranță de cinci stele a autoturismelor începând cu 2014 este ca acestea să includă tehnologia frânării de urgență autonome.

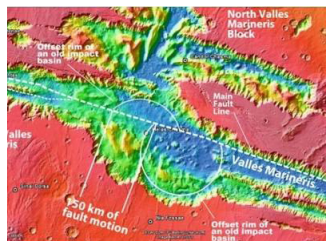
Cercetătorii au descoperit plăci tectonice pe Marte

Îndelung, cercetătorii au crezut că Pământul este singura planetă din Sistemul Solar a cărei scoarță este alcătuită din plăci tectonice. Acum, specialiștii de la UCLA au descoperit că fenomenul geologic, care implică mișcarea unor uriașe frag-

THEMIS și de la camera HIRISE montată la bordul lui Mars Reconnaissance Orbiter, ambele de la NASA.

Extrapolând, Yin este de părere că pe Marte au loc și cutremure, dar probabil că acestea se manifesta extrem de rar, aproximativ o dată la un milion de ani. Specialistul este foarte încrezător în descoperirea lui, dar aceasta nu este lipsită de mistere, întrucât nu se știe până la ce adâncime sub suprafața lui Marte coboară plăcile tectonice și nici de ce rata mișcării lor este atât de redusă.

„Marte se află într-un stadiu primitiv al plăcilor tectonice. De aceea, ne oferă o idee asupra modului în care ar putea să fi arătat Pământul tânăr și ne ajută să înțelegem începuturile plăcilor tectonice terestre”, susține An Yin.

mente de crustă planetară, se manifestă și pe Marte.

Constatarea îi aparține lui An Yin, profesor de geologie al UCLA, care a făcut descoperirea în timpul analizei efectuate asupra unor imagini din satelit obținute de la sonda spațială

Atelier de lucru privind combaterea crimei organizate, pentru angajații MAI

În perioada 11-13 septembrie 2012, s-a desfășurat atelierul de lucru cu genericul „Combaterea crimei organizate – evaluarea riscurilor în acest domeniu”. Evenimentul a fost organizat de către Ministerul Afacerilor Interne, în parteneriat cu Ministerul de Interne al Regatului Spaniei, în cadrul unui proiect TAIEX al Comisiei Europene.

La deschidere a participat directorul Direcției generale analiză, monitorizare și evaluare a politicilor, colonel de poliție Vladimir Țurcan, care a subliniat importanța acestui curs de instruire în dialogul regional privind combaterea criminalității. Este vorba, în special, de formele sale organizate, fapt ce reiterează încă o dată asumarea angajamentului țării noastre de a contribui la asigurarea securității și bunăstării în regiunea Europei de Sud-Est.

La seminar au participat 30 de reprezentanți ai subdiviziunilor MAI, care pe parcursul acestor zile au studiat practica europeană în

domeniul gestionării bazelor de date ce țin de combaterea migrației ilegale, traficului de ființe umane, drogurilor, armamentului, furturilor de autovehicule, terorismului și implementării bunelor experiențe în domeniu.

În calitate de moderatori au participat trei experți din Regatul Spaniei, care au prezentat structura Centrului de Informații împotriva Crimei Organizate și serviciile de poliție ale Ministerului de Interne al Spaniei, legislația în domeniu, informații referitor la prevenirea și contracararea acestor flageluri, precum și mecanismele de cooperare între organele de drept ale diferitelor țări.

Cursul de instruire constituie o parte componentă a dialogului privind liberalizarea regimului de vize cu UE pentru cetățenii Republicii Moldova și are drept obiectiv sporirea și consolidarea cooperării în domeniul prevenirii și eradicării criminalității transfrontaliere organizate atât pe plan regional cât și internațional.

Experții spanioli au reiterate disponibilitatea Ministerului de Interne al Spaniei de a coopera cu autoritățile de drept din Republica Moldova în vederea consolidării capacităților și extinderii relațiilor bilaterale de colaborare în domeniul afacerilor interne.

Polițiști în vizorul Procuraturii Anticorupție

Serviciului Nord al Procuraturii Anticorupție învinuiește pe doi colaboratori de

poliție din raionul Râșcani de corupere pasivă.

În primul caz, un inspec-

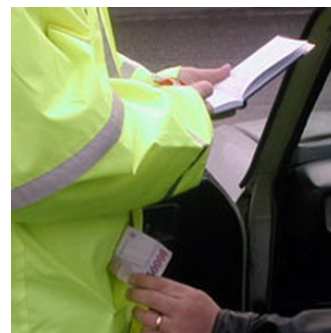
tor superior al Secției Poliției Rutieră din Râșcani este cercetat penal pentru că, în iulie curent, ar fi pretins de la un bărbat 250 euro pentru a nu-l trage la răspundere în cazul unui accident rutier.

Polițistul a primit suma solicitată prin intermediul unei alte persoane.

În celălalt caz, în august curent, un inspector superior al Secției Poliției Criminale a pretins de la o persoană suma de 500 euro pentru a nu începe urmărirea penală pe cazul unui act de huliganism săvârșit de ultimul.

Învinuitul a primit suma extorcată, fiind imediat rețin-

nut de colaboratorii Direcției Generale Teritoriale Nord a

Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției.

Urmărirea penală continuă, învinuiții având interdicția de a părăsi țara.

Ex-deputat suspectat de corupere

Angajații Direcției de Investigare a Fraudelor a Ministerului Afacerilor Interne au desfășurat un șir de acțiuni de specialitate în vederea monitorizării procesului de activitate a gospodăriilor agricole, luând în atenția sa utilizarea la maxim a mijloacelor fixe și tehnice agricole.

Ca rezultat, forțele de ordine l-au reținut pe președintele Cooperativei agricole „Chis Agro” din satul Copanca, Căușeni, pentru comercializarea ilicită, fără acordul cotașilor, a bunurilor cooperativei (tractoare, semănători și alt utilaj agricol). Utilajul era descompletat și vândut persoanelor specializate în achiziționarea

metalelor feroase.

Andrian Anton, deținând în anii 1995-1999 funcția de deputat în Parlamentul RM, a fost reținut de poliție în momentul în care primea de la un căușenean mită în sumă de 210 dolari SUA. Banii erau oferiți în schimbul obținerii ilegale a metalului feros deteriorat, care anterior a fost deja comercializat unor persoane fizice.

În cadrul cercetărilor polițienești s-a mai constatat că, anterior, Anton a mai pus în vânzare mijloace tehnice deteriorate, obținând 385 de dolari SUA. Ca să înlăture toate impedimentele, Anton a concediat neîntemeiat din cooperativă circa 600 de persoane fizice care dețineau cotă valorică.

Actualmente, poliția cercetează cazul în vederea stabilirii unei pedepse conform art. 333 al. 1 Cod Penal al RM. Persoana culpabilă de „luare de mită” riscă o pedeapsă cu amendă de la 1000 până la 3000 de lei sau detențiune pe un termen de până la 5 ani.

Dicționar explicativ al Uniunii Europene

INTERGUVERNAMENTALISM

Interguvernamentalismul a fost puternic marcat de (neo) realism (postularea statului-națiune drept „unitate de analiză” prin definiție, perceperea unei cooperări posibile doar în anumite contexte neprovocatoare pentru suveranitatea statelor și cu precădere din perspectiva jocurilor de suma nulă etc.), însă a reușit să-și dezvolte anumite particularități care l-au consacrat drept o experiență teoretică unică și extrem de influentă în spațiul european. În acest sens, interguvernamentalismul a accentuat faptul că necesitatea supraviețuirii și a satisfacerii intereselor naționale implică și chiar recomandă acceptarea unor elemente „iraționale” de cooperare. Mai mult, interguvernamentalismul a acceptat destul de ușor și ideea existenței unui cadru instituțional adecvat pentru această cooperare europeană, care pentru ei nu este decât un tip relativ specific de organizare internațională.

Astfel, tema pierderii suveranității, una din temerile majore ale realiștilor, este neutralizată prin ideea punerii sale în comun în anumite sectoare, perspectivă diferită de retorica pesimistă a transferului sau delegării suveranității. În acest sens, una dintre tezele fundamentale ale lui Stanley

Hoffman (vocea principală a teoriei interguvernamentaliste din anii '60) a subliniat faptul că integrarea a avut loc doar în sectoarele politicii interne mai puțin afectate de sensibilitățile suverane ale unităților statale – mai precis, în sectoarele economice (văzute ca făcând parte din *low politics*), și nu în cele politice (*high politics*).

În afara influenței neorealismului, interguvernamentalismul a beneficiat și de un aport al neoliberalismului, axat cu precădere pe investigarea formării preferințelor unui stat – altfel spus, interesat de nivelul politicii sale interne și de validitatea percepției rolului guvernelor de mediator între nivelul supranațional și cel al sferei politice interne.

În general, interguvernamentalismul poate fi privit ca o umbrelă destul de largă ce acoperă diverse abordări teoretice unite de o singură idee: centrarea pe actorul statal ca unitate de analiză a construcției europene.

INTERGUVERNAMENTALISM LIBERAL

Exponentul variației liberale a interguvernamentalismului este considerat Andrew Moravcsik, el elaborând o justificare a procesului de construcție europeană din perspectiva

existenței unei așa-numite cereri și a unei oferte pentru acest fenomen. Reprezentarea cererii pune în lumină preferin-

țele diversilor actori raționali prezenți în procesul politic intern din ale căror interacțiuni, conform teoriei liberale a formării preferințelor unui stat, reiese agenda politică a statului. Oferta este în schimb interesată de modul în care se comportă aceste state pe scena internațională ca actori unitari angajați pe baza respectivelor agende într-o serie de procese de negociere interguvernamentală.

Pentru mulți analiști, diferența calitativă dintre interguvernamentalism și varianta sa liberală are în vedere doi factori. În primul rând, interesul față de dinamica internă a unui stat perceput înainte doar ca o „cutie neagră” în ceea ce privește formarea intereselor, care erau considerate la momentul începerii negocierilor drept un dat sau o reflectare a distribuției capacităților statelor în sis-

tem. În al doilea rând, valoarea atașată nou-apărutelor instituțiilor, percepute acum nu doar ca emanații ale statelor (o viziune funcționalistă asupra lor), ci ca entități beneficiind de un rol major în timpul procesului de cooperare, cu posibilitatea de a-i influența deopotrivă dinamica și rezultatul final.

Contrar impactului pe care interguvernamentalismul liberal l-a avut (și îl are încă) asupra studiului Uniunii Europene, există destule critici la adresa lui, cele mai importante vizând tocmai un rol insuficient acordat aceluiași instituții abia recunoscute de discursul interguvernamentalist. Rolul creării și asigurării unor mecanisme instituționale eficiente ar fi, pe de o parte, de a garanta respectarea de către state a angajamentelor încheiate în timpul negocierii, și, pe de altă parte, de a oferi o motivație satisfăcătoare pentru continuitatea și dezvoltarea practicii cooperării. Cu toate acestea, Moravcsik acordă prea puțin interes nivelului supranațional în procesul de construcție europeană.

O altă critică importantă vizează însăși capacitatea explicativă a interguvernamentalismului liberal, studiile de caz analizate de Moravcsik părăd a fi selectate din rândul celor care confirmă premisele de cercetare.

Abonarea 2013

A început abonarea pentru anul 2013 la revista științifico-metodică trimestrială **“ADMINISTRAREA PUBLICĂ”** și la ziarul **“FUNCȚIONARUL PUBLIC”**, publicații ale Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Revista **“Administrarea Publică”** apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 41 lei 30 bani; 6 luni - 82 lei 60 bani.

Ziarul **“Funcționarul Public”** apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Ion AXENTI - șef secție

Mihai MANEA - secretar responsabil

Sergiu PÎSLARU - redactor, designer

ADRESA NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 360.

Dat la tipar 14.09.2012

E-mail: sep@aap.gov.md

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

“Funcționarul Public” - supliment la revista “Administrarea Publică” -
publicație a Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova